

FESTIVAL ZUČ 1980 NA POČEST 35. VÝROČÍ VYVRCHOLENÍ
NÁRODNĚ OSVOBOZENÉHO BOJE ČESKÉHO A SLOVENSKÉHO
LIDU A OSVOBOZENÍ ČESKOSLOVENSKA SOVĚTSKOU ARMÁDOU.

JIRÁSKŮV HRONOV

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH
SOUBORŮ

ZAHRA NIČNÍ DELEGÁTI

V první den hronovské přehlídky vedle dalších hostů přivítal předseda MěstNV O. Cvrček zahraniční delegáty, kteří se pravidelně zúčastňují jednotlivých divadelních představení a prožívají festivalový týden podle vlastního programu. - Petko Rajkov, vedoucí odborný pracovník a režisér ve Středisku zájmové umělecké činnosti v odboru divadla Sofie - BLR; Jean Pierre Engelbach, který pracuje jako novinář pro divadelní rubriku časopisu „Proč“ v instituci Liga pro vzdělávání pracovníků v kultuře v Paříži - Francie; dr. Diomede Cappelloni, profesor na střední škole, režisér amatérského divadelního souboru a redaktor divadelní revue „Sipario“ (dr. D. Cappelloni je nositelem zlatého odznaku J. K. Tyla) - Macerata - Itálie; Livia Ács, ředitelka osvětového ústavu v Budapešti - MLR; prof. dr. Wilfried Adling, prorektor Vysoké divadelní školy „Hanse Otto“ v Lipsku a prezident Národního střediska AITA/IATA v NDR; prof. dr. Rolf Rohmer, rektor Vysoké divadelní školy „Hanse Otto“ a prezident Mezinárodní organizace pro divadelní vědu a výzkum; Jutta Brandt, pracuje v oblasti amatérského divadla při Ústředním domě kulturní práce v Lipsku; Hanka Mikanowa, herečka Německo-srbského lidového divadla v Budyšině, umělecká vedoucí lužicko-srbského pionýrského divadla při nakladatelství Lužických Srbů „Domovina“ a členka organizace Lužických Srbů v NDR -ústředí „Domovina“ - NDR; dr. Ernst L. Sondergeld, prezident Svazu německých amatérských divadel;

(Pokračování na str. 3)

Padesátý Jiráskův Hronov si nemůže nikterak ztěžovat na nedostatek zájmu a pozornosti — tento fakt je ostatně nejlépe vyjádřen denně zcela naplněným divadelním sálem v němž, třebaže na-dešly parné a dusné dny, nacházení diváci zajímavý prostor pro poučení o amatérské divadelní práci. Ani sdělovací prostředky nezůstávají stranou; už jsme se na našich stránkách zmínili o pravidelných vstupech Československého rozhlasu, příznivě je komentováno pravidelné zpravodajství na stránkách východočeského deníku a se stejným zájmem, někdy i s dosud ne zcela vyslovenými otázkami, komentuje letonší Jiráskův Hronov také ostatní denní tisk. Dnes stojí divadelníci prakticky uprostřed diskusního dne, který probíhá v hronovské Slávii. Podnětů pro další práci bude jistě dost, stejně jako je dostatek námětů k diskusi.

UDÁLOSTI DNEŠKA

- 9.00 SCHŮZKA ODBORNÉ KOMISE SE SOUBOREM
ZK ROH Slávie
- 9.30 ZAHÁJENÍ SPOLEČNÉHO DISKUSNÍHO KLUBU
ZK ROH Slávie
- 13.00 ORGANIZAČNÍ ŠTÁB 50. JIRÁSKOVA HRONOVA
Klub JD
- 16.00 J. Hubač IKARŮV PĚD
- 16.30 VYSTOUPENÍ DECHOVÉHO ORCHESTRU ZK ROH ČESKÁ SKALICE Park AJ
- 18.30 PŘIVÍTÁNÍ SOUBORU MALE DIVADLO PŘI ZK ROH STZ ÚSTÍ N. LAB. A DIVADLA X BRNO
před divadlem AJ
- 19.30 J. Hubač IKARŮV PĚD
- 21.00 Filmové představení JAN ŽIŽKA Park AJ
- 22.00 ZASEDÁNÍ ODBORNÉ KOMISE OU ČSSD
- 22.00 BESEDA SOUBORU Klub JD

Nikdy nevstúpiš do tej istej rieky. A práve tak, keď sa vraciaš na ktorékoľvek miesto, nikdy už nenájdeš všetko tak, ako sa ti to javilo pred rokom, pred týždňom, včera. Pri každoročných augustových návratoch do Hronova nachádzaš mnohé zo toho, čo očakávaš nájsť. Prichádzaš do dôverne známeho prostredia, stretávaš sa s ľuďmi, so súbormi, s divadlom. Si na mieste, kde sa cítiš doma — ale súčasne vieš, že veľa z toho, na čo si sa tešil, sa zmenilo. Nemyslím tým len dojmy z predstavení, inscenácie sú vždy iné a je to zákonitá a správna, že odzrkadľujú celkovú vývinovú líniu československého ochotníckeho divadla. Predstavenia nás niekedy prekvapia príjemne, niekedy i nepríjemne, ale vždy sa v nich dajú vystopovať spoločné znaky doby a situácie, v ktorej vznikajú. Mení sa i prostredie (i keď, žiaľ, pokiaľ ide o skultivovanie ubytovacích priestorov veľmi nebadane), menia sa ľudia a to nie iba preto, že stárnú. To všetko sú zmeny, ktoré prijímame ako samozrejmé. Ťažko sa však vieme zmieriť so zmenami, ktoré vznikajú v zložení účastníkov J. H. So zmenami, ktoré sú už definitívne. Tešíš sa na Hronov i z toho dôvodu, že sa tu stretneš s tým alebo oným blízkym človekom a odrazu sa dozvieš, že ho už nikdy neuvidíš. Tu, v Hronove, je práve to miesto, kde ti tento človek chýba, pretože tu si sa s ním stretal a tu sa stretnutia s ním obohacovali. Istotne, je tu i druhá stránka tohto javu: zoznamuješ sa vždy s novými ľuďmi, nadväzuješ nové kontakty. Každý je iný, dá ti niečo nové, svoje — žiadny jedinec však nemôže nahradiť iného. Keď zomrie niekto blízky, medzera po ňom v tvojom živote zostáva navždy.

Za všetkých, s ktorými sa tu už nestretneme, chcem spomenúť troch: Jirku Beneša, dr. Zdenka Dopitu a dr. Milana Obsta. Už nikdy sa s Jirkom vášnivo nepovádime o inscenácii, už nikdy mi nebude dobre z pocitu, že sa pri tom vzájomne rešpektujeme a názorovo sa stretneme v tom najpodstatnejšom a najhlavnejšom. Už nikdy sa nepozriem do dobrotivých, nebesky modrých očí Zdenkových, už nikdy sa v tichom porozumení neporozprávame o čisto osobných problémoch a radoostiach. A už nikdy si s Milanom nepodebatujeme o všakových trápeniach, „průsvihoch“ a dramaticky vyhrotených situáciách s úsmevom a s humorom. Už nikdy si nazaspomína na rodné Malacky a nepovie: „Hovorme spolu radšej po slovensky ...“

Je ich viac, na ktorých tu, v Hronove spomínam. Ale týchto troch, s ktorými som sa ani nerozlúčila, budem hľadať vždy, kedykoľvek sem príjdem.

Olga Liehardová.

L. Feldek: Jánošík podle Vivaldiho Z včerejší inscenace divadelního souboru CHZJD v Bratislavě

L. FELDEK: JÁNOŠÍK PODL'A VIVALDIHO

DIVADELNÍ SOUBOR ZK ROH CHZJ

V poslední době se objevily na jevištích dvě hry o Jánošíkovi: nejprve to bylo Bryllovo Na skle malované, poněkud později Feldekův Jánošík podle Vivaldiho. V obou látkách dochází k výrazné demytizaci této lidové legendární postavy. Zatímco polská verze nahrazuje původní mýtus hrdiny poetickým viděním lidových prvků života, Feldekova metoda se orientuje spíše na jakousi parodii.

Autor hry včerejšího představení poskládal dohromady různé situace skromného syžetu, které mají anekdotický charakter a nevytvářejí vzájemnou souvislost stavbu dramatického celku. Látka tedy silně inklinuje spíše ke kabaretu. Její jednotlivé obrazy jsou více či méně humorné, mají řadu vtipných detailů, (lecky však jen rádobý satirických), jsou doplňovány písněmi, které však nenavazují na příběh, ale nejsou vůči němu ani kontrapunktem. Problém, jak přesunout tuto spíše slovesně atraktivní látku do velké divadelní plochy, byl pro bratislavské amatéry opravdu těžkým úkolem.

Režisér způsobem divadla na divadle rozehrává text dílčích událostí celou řadou nápadů, jimiž nastavuje herecké partitury. Soubor, který s tímto žánrem nemá dosud velké zkušenosti, potýká se s touto metodikou s neobyčejně sympatickou poctivostí. Stává se však velmi často, že režijní špílec je herci překážkou a porušuje jeho základní organické komediální vyjádření. Přesto se daří celé řadě interpretů prosadit nad tyto konstrukce a zprostředkovat divákovi pocit příjemného a osvěžujícího večera.

— redl. —

SRDEČNÉ PRIJATIE

K slávnostnej atmosfére jubilejného 50. Jiráskovho Hronova patrilo aj priateľské stretnutie členov zahraničných delegácií s predstaviteľmi Hronova. Predseda MesNV Oldřich Cvrček a miestopredseda Zbyněk Široký prijali v reprezentatívnych miestnostiach hronovskej radnice zahraničných hostí a po oficiálnom privítaní ostali s nimi v priateľskom posedení. Súruh Cvrček vyjadril radosť, že sa tohto ročníka JH zúčastnili zahraniční hostia v tak hojnom počte z mnohých spriateľských zemí a je rád, že mesto Hronov, ktoré sa stále spriemysľuje a má veľa dobrých závodov, obdržalo práve v predvečer prehliadky najvyššie štátne vyznamenanie „Za zásluhy o výstavbu“ udelené prezidentom republiky. „Verím“, povedal predseda s. Cvrček, „že sa Vám bude u nás páčiť a že si z našej zemi odnesiete tie najkrajšie dojmy do Vašich domovov.“

Delegátka z Budapešti Lívia Ács poďakovala za milé prijatie a povedala, že obdivuje vysokú úroveň amatérského divadla v ČSSR a že všetky súbory, ktoré od nás vystupujú na rôznych divadelných prehliadkach v Maďarsku dokazujú najvyššiu umeleckú vyspelosť.

Prof. dr. Wilfried Adling, prezident Národného strediska AITA v NDR sa poďakoval za doterajšiu dobrú spoluprácu s československou sekciou AITA a dúfa, že sa bude aj v budúcnosti úspešne rozvíjať. Na dôkaz priateľstva odovzdal predsedovi MestNV „Pamätnú medailu Robotníckych slávností v NDR“ a poprial veľa úspechov všetkým divadelným súborom ako aj mestu Hronovu.

Dr. Diomede Cappelloni z Talianska sa v mene všetkých zahraničných hostí poďakoval za milé prijatie a okrem iného povedal: „Vraciame sa do Hronomiasta, kde sa jej dobre vodilo, ako sa vracia holubica na lo. Pokiaľ bude existovať Jiráskov Hronov bude vždy medzinákov Hronov bude mier na sverodné, ktoré ľudí spája a nikdy nerozdéluje. Nech žije Jiráskov Hronov!“

-hj-

V posledním čísle Amatérské scény vyšel článek doc. dr. Jana Čisaře, CSc., nazvaný „Je porotce člověk?“ Vy jste byl letos předsedou národní poroty, jmenované ministerstvem kultury ČR, která prováděla výběr na 50. Jiráskův Hronov - Jste člověk?

Až do tohoto okamžiku jsem si nikdy podobnou otázku nepoložil a tak jsem si myslel, že ano. Stal jsem se však na tři týdny na rozhraní dubna a května porotcem a chápu proto oprávněnost takto položené otázky. Mám divadlo rád, a to považuji za ryze lidský projev, takže snad nebude považováno za velkou neskromnost, když odpovím kladně.

O POROTÁCH

ROZHOVOR S R. KRYLEM,
VEDOUČÍM ODBORU KULTURY
ONV V NÁCHODĚ

Většina diváků 50. Jiráskova Hronova, jako aktivní divadelní amatéři, zná porotce většinou z té jedné strany besedního stolu. Co jste si myslel o práci poroty vy předtím, než jste na tuto stranu stolu usedl a co si myslíte teď?

Měl jsem již dříve možnost nahlédnout práci poroty z opačné strany, a proto jsem si nikdy nedělal žádné iluze o snadnosti této práce. Vlastně jsem si na vlastní kůži měl možnost ověřit, že jde o práci značně složitou, namáhavou, odpovědnou avšak i dost nevděčnou — alespoň v některých případech. Na většině rozhovorů poroty se soubory jsem se však přesvědčil, že i ze strany souborů je práce poroty takto chápána, přijímána.

V každé soutěži může být někdo nespokojený s výsledkem, absolutně bez námitek bývá pouze ten, kdo ji vyhrál. Můžete porovnat výběr souborů na 50. Jiráskův Hronov s celkovou úrovní národní soutěže amatérských divadelníků?

Ani to ovšem neplatí absolutně. Setkali jsme se i s nespokojeností u vítězů. Bylo by dobré, kdyby to vždy byla nespokojenost s dosaženou úrovní vlastní práce. Takové nespokojenosti by asi každý rád fandil. Na druhou část otázky je trochu složitější odpovědět. Neměl jsem možnost vidět celou soutěž, pouze její poslední část — mezikrajské přehlídky. Úroveň souborů, které postoupily sítím okresních a krajských soutěží až na mezikrajské přehlídky byla dosti vysoká a o to složitější bylo rozhodování členů poroty při sestavování návrhu programu letošního 50. Jiráskova Hronova.

(Dokončení na str. 4)

BERTOLT BRECHT: MALOMEŠŤIAKOVA SVATBA

STUDIO LUDUS PŘI LŠU SŮTAŽNÁ BRATISLAVA

Brechtova aktovka nepatří ke hrám, které by se příliš často objevovaly na repertoáru divadelních souborů, teprve v poslední době, zdá se, mladé profesionální i amatérské divadlo začíná pro jejich aktuálnost, ale i pro fakt, že poskytují dobrý odrazový můstek pro výlety do oblasti experimentu Brechtovy aktovky uvádět.

Experimentální charakter mělo také včerejší představení slovenského souboru v Rokytníku. Viděli jsme inscenaci, na které bylo možné zcela zřetelně sledovat přerůstání jistých studijních etud do složitější struktury divadelního představení, což působilo na jedné straně velmi sympaticky a na straně druhé se tento fakt již stane velice vhodným podnětem pro diskusní klub málých divadelníků. Letos se to už pomalu stává jakýmsi nezbytným jevem všech představení, že soubor pracuje se zvoleným dramatickým textem zcela po svém a dochází tak k více či někdy méně nutné textové úpravě. Také v tomto případě by se dalo říci, že šlo o jistou variaci na původní Brechtovu předlohu, především i v převedení textu na „domácí“ (česku, jak by ne!) současnou slovenskou problematiku (jde o dnešní bratislavskou rodinu konzumního typu). Záměr inscenace a její ideové vyznění se v základě shoduje s celkovým posláním Brechtovy hry — totiž podrobit ostré kritice maloměšťáctví se všemi jeho průvodními znaky, ovšem jakési „zcivilnění“, předvedení prakticky obrazu ze života bez brechtovské silně groteskní nadsázky přináší jisté problémy. Diskutabilní otázkou je fakt, že inscenátoři by se v mnohém měli ještě zamyslet nad celkovou uměleckou organizací daného materiálu a jeho jevištně působivé gradace.

Vcelku je ale možné konstatovat, že představení tohoto mladého souboru, který pracuje zhruba ve stejné sestavě již několik let, bylo vhodným obohacením hronovské přehlídky. Za zmínku jistě také ještě stojí i perfektní zvládnutí technicky komplikovaných situací (rozbití židlí, stolu, skříně atd.), které svědčí o značné řemeslné (v tom dobrém slova smyslu zvládnutí různých složek hereckého projevu) vyspělosti tohoto talentovaného souboru.

— red. —

(Pokračování ze str. 1)

Siegfried Kreiner, diplomovaný pedagog, prezident spolkové pracovní skupiny „Spiel und Theater“, ředitel divadla v Karlsruhe - NSR; prof. dr. Hilde Weinbeger, herečka, režisérka a vedoucí divadla „Theater im Werkraum“, tisková referenka rakouského spolkového svazu amatérského mládežnického divadla - Rakousko; Mihail Iapirescu, vedoucí divadelního oddělení Ústavu pro lidovou tvorivost v Bukurešti - RSR. Během dalších dní přicestovali: Albert De Mulder, člen předsednictva Vlamského svazu amatérského divadla; Carlos van Lanckere, prezident 2. Národního střediska AITA/IATA v Belgii; Lajos Máté, prezident Středoevropské

ZAHRANIČNÍ DELEGÁTI

sekce AITA/IATA, člen výkonné výboru AITA/IATA, odborný pracovník divadelního oddělení Osvětového ústavu v Budapešti - MLR; Peter Schreiber, úřadující ředitel Nizozemské organizace amatérského divadla - Nizozemí; Lech Śliwonik, úřadující místopředseda Sdružení divadelní kultury TKT ve Varšavě - PLR; John Yteborg, generální sekretář AITA/IATA, která má sídlo v Amsterdamu - Nizozemí; Alfred Meschnigg, člen výkonného výboru AITA/IATA, tajemník rakouského Svazu amatérských divadel, pořadatel přehlídek a seminářů ve Villachu, Rakousko; Walter Bachmann, člen předsednictva švýcarského Svazu amatérského divadla - Švýcarsko.

ÚTRŽKY

■ Mnohokrát jsme v naší redakci hovořili s návštěvníky přehlídky o úrovni služeb ve městě, jímž do včerejška, jak nám bylo řečeno, prošlo více než 1100 návštěvníků — přesněji takové množství návštěvníků prošlo hronovskou informační kanceláří. Je faktem, že z novinových stánků velmi rychle zmizel denní tisk, na druhé straně se však všichni pracovníci služeb v Hronově činí — jak v prodejnách PNS, tak v provozovnách n. p. Potravin, či v jednotlivých závodech RaJ. K všeobecné spokojenosti plní svůj, ve prospěch přehlídky přijatý úkol, také oblíbená učňovská škola.

■ Divadelníci a loutkáři jedno jsou. Dokazuje to například scénografická výstava, kde vedle návrhů kostýmů i scén a maket divadel jsou návrhy a loutky z amatérských děl. — A je tomu tak i ve vyšších organizačních složkách. Tak např. předsedou komise Svazu českých dramatických umělců pro spolupráci s amatéry je loutkář Jan Dvořák z královéhradeckého Draku a Svaz českých divadelních ochotníků měl ve svých řadách jako čestného člena teoretika, praktika a autora, zasloužilého umělce PhDr. Jana Malíka, emer. ředitele Ústředního loutkového divadla v Praze. Jmenovaný zemřel 24. července 1980.

Také loutkáři se potřeť aktivně účastní Jiráskova Hronova. —AP

■ Nejen divadlem... a tuto byt jen nakousnutou myšlenku, jak se říká, bychom mohli rozvíjet dál, kdyby — ano v chytrých hlavách se zrodil nápad. Vytvořit zde, na Hronově něco, co už tu možná kdysi bylo, ale jinak. Nu a tak vzniklo sportovní odpoledne, které začíná ve čtvrtek 7. 8., tj. zítra, v 11 hodin na hřišti TJ Tepna ČKD. Jaký je program? Samozřejmě nejprve královna sportů, lehká atletika — nejruznější olympijské disciplíny a jako lahůdka, odměna, zákuše jedno zcela regulérní fotbalové utkání (zvány jsou i ženy). Zbývá jen turnaj pojmenovat — Divadelní olympiáda? Olympiáda divadelníků? To snad důležité není, přijďte...

■ Milé upomínkové předměty připravily děti z hronovských škol u příležitosti 50. Jiráskova Hronova — není jich mnoho a snad proto se stávají hezkým suvenýrem jubilejní přehlídky — vkusně talismany, záložky do knížek a další drobné předměty si hudou návštěvníci 50. Jiráskova Hronova odvážet domů zcela jistě s vědomím, že hronovské děti na přehlídkový týden myslely mnohem dříve než začal.

Zítra se hronovským divákům představí Malé divadlo ZK ROH v Ústí nad Labem s nastudováním hry Gabriely Preissové Její pastorkyňa

MIMODIVADELNÍ POŘADY

Tradičně patří k oblíbeným doplňkům Jiráskových Hronovů a v některých ročnících dokonce nabízely k vidění či naslouchání to nejlepší z nejruznějších oborů zájmové umělecké činnosti, takže postupem času vznikla během přehlídek věnovaných divadlu také tradice přehlídek zájmové umělecké činnosti. V letošním roce, podobně jako loni se na pódiu v Jiráskových sadech setkáváme se soubory z Náchodska, s kolektivy lidových hudeb pěveckými sbory, dechovými orchestry, zkrátka s celou paletou zajímavých vystoupení, jejichž úroveň je vysoká a velmi hezká v přírodním prostředí rámuje celkovou atmosféru přehlídky a její prostředí. Odpovědnosti za přípravu cyklu mimodivadelních pořadů na pódiu, v nichž významné místo zaujímá rovněž večerní promítání filmů, se ujal Okresní kulturní středisko v Náchodě ve spolupráci s většinou klubových zařízení ROH na Náchodsku, která i v této letní době uměla zajistit špičkové soubory — připomeňme například Velký dechový orchestr SZK ROH Náchod, folkloristický soubor Hadař SZK ROH v Červeném Kostelci, novoměstský pěvecký sbor a mnohé další. Diváci a posluchači jistě odcházejí spokojeni nejen z tradičních odpoledních „hodinek“, ale i ze setkání s postavami historických filmů.

PROGRAM NA ČTVRTEK

- 8.00 Celodenní výlet, pořádá
ný KPJH
Odjezd od informační
kanceláře
- 9.00 Pracovní zasedání ústředních
poradních sborů pro
divadlo ČSR a SSR
malý sál JD
- 11.30 Schůzka odborné komise
se souborem ZDS
- 11.00 Sportovní odpoledne
Hřiště TJ Tepna ČKD
- 13.00 Organizační štáb 50. JH
Klub JD
- 15.00 Klub pro oficiální hosty
Klub JD
- 16.00 B. Hála Pustina
Sokolovna Rokytník
- 16.00 G. Preissová Její pastorkyňa
- 16.30 Vystoupení dechové hudby
JKP Mir Jaroměř
Park AJ
- 18.30 Přivítání DS Malá scéna
LSU a PKO Gottwaldov,
DS DK ROH ZTS Martin
Před divadlem AJ
- 19.00 Klub pro oficiální hosty
Klub JD
- 19.30 G. Preissová Její pastorkyňa
- 20.00 B. Hála Pustina
Sokolovna Rokytník
- 21.00 Filmové představení
Proti všem Park AJ
- 22.00 Zasedání odborné komise
SOU ČSSD
- 22.00 Beseda souboru Klub JD
(Zasedání AITA v Náchodě
podle vlastního programu)

O POROTÁCH

(Dokončení ze str. 3)

Co byste si přál, aby se v průběhu 50. JH objevilo?

Hlavně bych si přál, aby se všem souborům podařilo kvalitně a na vysoké úrovni uvést připravené inscenace, aby měly maximální úspěch u diváků. Dále bych si přál, aby se objevilo hodně nových podnětů, které mohou přispět k dalšímu rozvoji našeho amatérského divadla, k rozvoji naší socialistické společnosti.

-ib-

JIRÁSKOV HRONOV, zpravodaj 50. JH, celostátní přehlídky amatérských divadelních souborů. Vydává řídicí výbor 50. Jiráskova Hronova. Náklad: 1000 ks. Vytiskly: Východočeské tiskárny, n. p. Pardubice, provoz 13 Hronov, tisk záhlaví provoz 05, Ústí n. O. - Redakce: M. Marek, odpovědný redaktor, Z. Pošíval, M. Žarnovický, I. Bednář. - Číslo 7, vydáno 6. 8. 1980
Cena jednoho výtisku 2,- Kčs
Povoleno odborem kultury VČKNV v Hradci Králové pod č. j. kult. 669/a/80.